

Kursbeskrivning

&

riktlinjer

för

Ämnes-VFU II

Syftet med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att förankra lärarutbildningen i konkreta och praktiska erfarenheter av undervisning och lärande. Målet är att få en växelverkan mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen, mellan teori och praktik. Reflektionen och diskussionen tillsammans med lärarna i verksamheterna är viktiga komponenter för att studenterna ska kunna sätta sig in i och förstå komplexiteten i läraryrket.

(ur VFU-guiden)

Examinator & kursansvarig: Johanna Bengtsson

Välkommen till kursen Ämnes-VFU II

I den här kursen ska du tillämpa dina kunskaper från tidigare kurser, det vill säga, det är nu teori ska omsättas i praktik. Under denna fem veckor långa VFU-period ska du träna på och fördjupa ett relationellt, situationsanpassat och didaktiskt ledarskap med särskilt fokus på undervisning i ämnena svenska, SO-ämnen/NO-ämnen/teknik/annat valbart praktiskt eller estetiskt ämne/modersmål/svenska som andraspråk (som du har 30hp i) och matematik. Det innebär att du måste återknyta inte bara till de tidigare utbildningsvetenskapliga kärnkurserna som *Ledarskap*, *didaktik och lärande*, *Didaktiskt ledarskap* och *Specialpedagogiska perspektiv*, utan även till ämneskurserna *Svenska I*, din valbara kurs och *Matematik I*.

VFU-perioden är 24 dagar på övningsskolan. Förseminariet ges under svenskakursen. Vecka 15 är det undervisning i svenskakursen på campus, och vecka 18 är det avslutande efterseminariet på campus.

Du ska se till att bjuda in din handledare i din VFU-portfölj i god tid före VFU-perioden börjar.

Riktlinjer

Under denna VFU ska du undervisa i ämnena svenska, ditt valbara ämne samt matematik, men du kan så klart även undervisa i engelska om det finns möjlighet. Du ska nu fördjupa din ledarskaps- och didaktiska kompetens utifrån de teoretiska perspektiv, beprövad erfarenhet och vetenskapliga utgångspunkter som du har läst om i tidigare kurser, inklusive *Svenska II* som du läser denna termin. En central del är att kunna skapa och upprätthålla relationer med eleverna, anpassa ditt sätt att kommunicera och att leda klassen med tydlighet och med struktur. Ytterligare område som är i fokus är att planera undervisning och teman utifrån konstruktiv länkning, att formulera och tydligt kommunicera konkreta lärandemål, och att kunna omvandla ämneskunskapsstoff till en begriplig nivå för målgruppen elever. Du ska nu inkludera alla elever i undervisningen, att väcka deras intresse och nyfikenhet samt att aktivera och engagera dem.

VFU är ett tillfälle att få träna på att vara lärare och att undervisa, och det är först i slutet av perioden som bedömningen av dina färdigheter ska göras. Försök därför att utmana dig själv och tänka på att träna på det som känns svårt. Våga misslyckas för att utvecklas! Se över bedömningsmatrisen för att få en uppfattning om vilka krav som ställs under din VFU-period. Ha hela tiden med denna och progressionsmatrisen för att stämma av med din handledare att du är på väg mot målen i bedömningskriterierna.

Din arbetstid är 40h/vecka och du ska vara på skolan minst 35h/vecka. Du ska delta som rastvakt, vid möten, APT och alla andra uppdrag och aktiviteter som läraruppdraget innebär och som din handledare och dennes kollegor deltar vid. Om din handledare inte är på skolan vid något tillfälle kan du följa någon annan i kollegiet. Tänk på att du behöver planera din undervisning under din arbetstid på skolan. Ibland krävs det att man också behöver ta tid för planering under de fem återstående timmarna av arbetsveckan. Dessa fem timmar kan också ägnas åt att skriva reflektionsloggar inför

handledarsamtalen. Planera in tiden för att skriva reflektionsloggarna så att du hinner med det inför handledningssamtalet.

Inför VFU

Inför VFU (exempelvis på VI-dag i svenskakursen) ska du kontakta din VFU-handledare för att stämma av vilka områden du ska undervisa om och framför allt är det viktigt att ni kommer överens om vad dina första undervisningsmoment ska innehålla och när de ska genomföras. Förbered sedan så mycket du kan inför ditt första undervisningstillfälle. Tänk på att använda dig av metoder och material som du har med dig från ämnes- och UVK-kurserna. Du planerar inte hela VFU-perioden innan du startar den utan detta görs i samtal med handledaren när perioden startar. Du ska som tidigare nämnts bjuda in handledaren till din VFU-portfölj. Här ligger riktlinjerna som du måste läsa igenom och också tänka på att gå igenom med din handledare så att du säkerställer att denne är informerad om uppdateringar.

Målen som du ska uppnå finns i underlaget för bedömningsrapporten. Skriv ut underlaget och ta med till din VFU och använd dokumentet vid handledningstillfällena. Ha även progressionsmatrisen tillgänglig under VFU:n för att kunna staka ut din riktning mot målen tillsammans med din handledare.

Under VFU

Under den första veckan av din VFU-period ska du komma i gång med att planera dina undervisningsmoment och därför är det inte lämpligt att lägga in för mycket undervisning den veckan. Första veckan behöver du dessutom tid för att bekanta dig med klassen, observera handledare och eventuellt andra lärare som undervisar i svenska, engelska och matematik, och allmänt vara en del av lärarlaget. När du har haft möjlighet att planera moment är det sedan lättare att öka undervisningstiden så att du får träna tillräckligt för att utveckla såväl dina ledarskapsfärdigheter som undervisningsfärdigheter. Det innebär att din undervisningstid ökar under perioden, och du ska få möjlighet att träna, testa, misslyckas och testa igen innan du bedöms. Bedömningen görs i princip sista dagen på VFU-perioden.

Be handledaren filma och fotografera med skolans digitala verktyg/platta för att dokumentera dig i undervisningen. Filmen/foton ska sedan användas som underlag för de formella handledningssamtalen. Tänk på att mer informella samtal med handledaren i anslutning till din undervisning är värdefull konstruktiv återkoppling. Det är därför viktigt att föra anteckningar och reflektera kring din undervisning varje dag.

Reflektionsloggar, självvärdering och inlämning av bedömningsrapport

Du ska lämna en skriftlig reflektionslogg till din handledare varje vecka inför handledningssamtalet. Använd mallen för reflektionslogg som finns på i portföljen. Under rubriken "Inför samtal med VFU-handledaren" reflekterar du över det som du planerade och utförde under din lektion/aktivitet. Din skriftliga reflektionslogg ska utgöra ett underlag för handledningssamtalet.

Lägg in din reflektionslogg i din VFU-portfölj. Under denna VFU-period innebär det att du gör fem reflektionsloggar som ska laddas upp i portföljen. Koppla till minst ett lektionspass per ämne, det vill säga undervisning i svenska, ditt valbara ämne och matematik, så att du får handledningssamtal kring respektive ämne. Se gärna till att du också har filmat vid dessa pass. Du kommer att få muntlig återkoppling från din handledare. Efter handledningssamtalet reflekterar du för dig själv skriftligt i loggen under rubriken "Efter samtal med VFU-handledaren". Denna del behöver du inte lägga upp i din portfölj. Tänk på att också skriva fram hur du kan utveckla ditt lärarskap framöver.

Efter avslutad VFU utgår du från reflektionsloggarna för att skriva din självvärdering. Du kan inte ha med allt innehåll i dina loggar utan du måste göra ett urval när du skriver din självvärdering. Men det betyder att i praktiken påbörjar du din självvärdering genom arbetet med reflektionsloggarna eftersom dessa utgör underlag för självvärderingen. Använd den kursspecifika mallen för som finns på Blackboard.

Skriv ut underlaget för bedömning och ha med under hela VFU-perioden. I slutet av VFU-perioden samtalar du med din handledare om måluppfyllelsen i bedömningsrapporten. Handledaren skriver in sin bedömning direkt i VFU-portalen.

Sammanfattning

Inför VFU:

- kontakta handledaren om undervisningsmoment för första tillfället
- bjud in handledaren till din VFU-portfölj
- gör en planering för ditt/dina första undervisningsmoment i din portfölj

Under VFU:

- planera och genomför undervisning i svenska, ditt valbara ämne och matematik
- se till att handledaren filmar sekvenser av dina lektionspass
- skriv fem reflektionsloggar och ha fem handledningssamtal
- observera och delta läraruppgiftens olika aktiviteter

Efter VFU:

- skriv klart självvärderingen utifrån påbörjade reflektionsloggar och samtal respektive uppgifter vid efterseminariet.

Seminarier i kursen

Förseminarium: Läs igenom VFU-guiden och riktlinjerna för perioden. Se över bedömningskriterier och progressionsmatris.

Efterseminarium: Att ta med och skicka in inför seminariet:

- Skicka in och ta med en lektionsplanering i respektive ämne Se information på Blackboard.
- Ta med kurslitteratur och den ämnesdidaktiska kurslitteraturen från svenska-, din valbara kurs och matematikkursen som finns i referenslitteraturen.

Om inte samtliga VFU-dagar är genomförda vid tidpunkten för efterseminariet ska du meddela examinator om situationen. Självvärderingen lämnas in på en anvisad inlämningsplats på Blackboard.

Kursmål och bedömning

Bedömningskriterierna i bedömningsrapporten avser uppfylla följande kursmål:

<i>Kursmål som ska uppnås</i>	<i>Område i bedömningsrapporten</i>
• förklara och underbygga sin kommunikation, sitt ledarskap och sin hantering av konflikt-situationer och grupprelaterade problem i relation till teoretiska perspektiv, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. • kommunicera muntligt och skriftligt med elever på ett adekvat och begripligt sätt, • interagera, skapa och upprätthålla relationer med elever och bemöta såväl individen som gruppen utifrån ett situationsanpassat sätt • uppmärksamma och medverka till att bemöta och hantera eventuella konfliktsituationer och problemsituationer inom och mellan grupper • med kontroll och struktur leda elever i klassrumssituationer och i undervisningsmoment • motivera sitt ledarskap och undervisning utifrån teorier och metoder om ledarskap, didaktik och lärande	A1. Kommunikation A2. Relations- skapande A3. Struktur
• beskriva och förklara korrekt och relevant ämneskunskap i de aktuella undervisningsämnena • beskriva och förklara hur bakomliggande didaktiska teorier och metoder underbygger de egna didaktiska valen. • förklara och underbygga undervisnings- och återkopplingsmoment som knyter an till läs- och skrivinlärn timer, kommunikation och språkutveckling • förklara och underbygga resultat av kartläggning, analys, utvärdering och bedömning av elevers kunskaper och lärande i relation till teoretiska perspektiv, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet • utifrån konstruktiv länkning formulera och kommunicera konkreta lärandemål • planera undervisning som motiveras utifrån ämnesdidaktiska och teoretiska perspektiv och utifrån elevers behov • genomföra planerad undervisning i såväl enskilda ämnen som i tematisk och ämnesintegrerad undervisning, • omvandla kunskapsstoff i de aktuella undervisningsämnena till en för eleverna adekvat nivå samt använda ett adekvat ämnesspråk och relevanta ämnesbegrepp • planera och genomföra undervisning med varierande strategier och didaktiska metoder, inklusive anpassningar utifrån elevers individuella behov för att främja delaktighet och engagemang i lärandeprocessen. • använda vanliga missuppfattningar, symboler, metaforer och analogier för att förtydliga ämnesinnehållet • integrera och beröra styrdokumentens värderingar i undervisning • kartlägga och bedöma elevers kunskaper och måloppfyllelse i de aktuella undervisningsämnena • tillämpa återkoppling som tydliggör elevens utvecklingsbehov	B1. Planering B2. Undervisning & lärande B3. Ämneskunskaper & ämnesspråk B4. Utvärdering & bedömning av elevers lärande & kunskaper
• reflektera kring pedagogiska situationer med beaktande av barns rättigheter, likvärdighet, jämställdhet och mångfald utifrån etiska aspekter och nationella styrdokument • inta ett professionellt yrkesetiskt förhållningssätt samt möta elever och vuxna i skolverksamheten med ett empatiskt förhållningssätt	C. Professionellt förhållningssätt

• kommunicera en självvärdering med ett adekvat och akademiskt språkbruk, och använda teoretiska begrepp för att tydliggöra samband, konsekvenser och utvecklingsområden • kritiskt reflektera och utvärdera sitt ledarskap, sin planering och genomförda undervisningsmoment i relation till ämnesdidaktiska begrepp och teorier • identifiera utvecklingsbehov och formulera konkreta mål för att förbättra sitt ledarskap och sin ämnesdidaktiska kompetens	D1. Kritisk reflektion kring den egna undervisningen, lärarrollen & utveckling D2. Självvärdering För- & efterseminarier.
--	--

Handledaren fyller i måluppfyllelsen och skriver också återkopplande kommentarer kring utvecklingsområden i bedömningsrapporten direkt i din VFU-portfölj. Bedömningsrapporten är ett underlag för betygsbedömningen som görs av examinator. Denna del av bedömningen omfattar 6hp. Självvärderingen och seminarier omfattar övriga 1,5hp. För att uppnå VG på kursen krävs VG på båda examinationernas provkoder.

Närvaro/Frånvaro

När det gäller närvaro på VFU är det övningsskolans skolans start- och sluttid som gäller. Det är viktigt att du är närvarande alla dagar under din VFU. Om du blir sjuk måste du meddela din skola att du inte kan komma. Frånvaro tas alltid igen vid ett annat tillfälle. Vid längre frånvaro bör dagarna tas igen så sammanhängande som möjligt och i så nära anslutning som möjligt till den ordinarie VFU-perioden. Om du inte har genomfört alla dina dagar väntar du med att lämna självvärderingen tills samtliga dagar har tagits igen och din handledare har skrivit in din måluppfyllelse i VFU-portalen. Informera alltid kursens examinator om du inte har kunnat genomföra alla dagar inom ordinarie VFU-period.

Om du som student avviker från VFU utan att kontakta övningsskolan eller examinator/kursansvarig ges betyget U för en icke genomförd VFU. Handledaren rapporterar in eventuellt genomförda dagar och eventuellt uppfyllda mål i VFU-portalen.

Tänk på:

Tänk på att när du ska göra VFU på en **ny** övningsskola ska du enligt skollagen (2010:800) visa ett utdrag ur belastningsregistret för skolans rektor. Ha alltid ett aktuellt registerutdrag i din VFU-pärm! Länk till Polisen finns på VFU-hemsidan: <http://www.hh.se/vfu>

Om du har frågor gällande VFU:n så titta i första hand i VFU-guiden som du hittar på hemsidan: <http://www.hh.se/vfu>

Ha en trevlig och lärorik VFU!